

tekst **P. Verhoeve** foto **Samuel Otte**

Elco (30) en **Wijnanda (31)** van Burg vertrekken deze zomer voor vijf jaar naar Papoea. Met hun twee zontjes Coen (4) en Samuel (2) gaan ze de ongewisse toekomst tegemoet. Wat beweegt deze Dordtenaren om medische en onderwijskundige projecten in het oerwoud op te zetten?

Intelligentie heeft zelden een ootmoedige gedaante. Bij Elco en Wijnanda van Burg toch wel. De jonge Dordtenaren hebben, menselijkerwijs gesproken, een blinkende loopbaan in het vooruitzicht. Hij op de universiteit, zij als arts in het ziekenhuis. Welbewust geven ze echter gehoor aan de roep vanuit Papoea. Zonder verheffend te zijn. Tijdens het interview zijn ze vaak zoekend om hun innerlijke verlangen passend te verwoorden. Elco: „Vier jaar terug ging om half drie 's nachts de telefoon. Ik had een predikantsvrouw uit Papoea aan de lijn. 'We hebben jullie nodig', was haar boodschap. Zo'n roep om hulp laat je niet los.”

JONKHEID

Elco van Burg gaat tastend door het leven. Een timide gestalte. Het voorhoofd is hoog. Donker, krullend haar. Achter een eenvoudige bril blikken analyserende ogen. Zijn stem klinkt voorzichtig; onzeker soms. Hij draagt onopvallende, keurige kleding. Niet bepaald een receptietijger. Eerder een vriendelijke beleidsambtenaar. Een burgerman die bijdraagt aan statistische gemiddelden.

Het is slechts schijn. Elco zal het zelf niet zeggen, maar zijn loopbaan is indrukwekkend. Dr. ir. J.C. van Burg MA studeerde zowel technische bedrijfskunde (Eindhoven) als theologie (Utrecht). Beide keren prijkte 'cum laude' op zijn doctoraal. Hij promoveerde op het stimuleren van ondernemerschap aan de universiteit. Als 'associate professor' aan de Vrije Universiteit doet hij het goed. De *European Business School* onderscheidde hem in 2009 met de 'Best Paper Award' en in 2013 werd hij nog genomineerd voor de onderwijsprijs van de faculteit, als één van de beste docenten op de campus. Naar de mens gesproken is hij binnen drie jaar professor. Toch zal het niet zo gaan.

VERLANGEN

„Als kind had ik al een poster van een MAF-piloot boven mijn bed. Het zou het vliegtuig van Geerten Vreugdenhil kunnen zijn. Straks is dat mijn collega. Wonderlijk,” zo zegt Elco. Zowel in zijn jeugd als in die van Wijnanda was er, ieder voor zich, een duidelijke oriëntatie op de zending. Zij verslond kinderboeken over zending.

FAMILIE VAN BURG:

„Een predikantsvrouw uit Papoea belde midden in de nacht. Zo'n roep om hulp laat je niet los”

Passie voor Papoea

zoals *Kinderen van het oerwoud* van ds. C.G. Vreugdenhil en de Panokko-serie van Anne de Vries. „Het liefste wilde ik daar juf worden. Het analphabetisme van de kinderen in Papoea trof me. Als ik les kon geven op een basisschool, dan kon ik de kinderen daar leren lezen, zodat ze de Bijbel tot zich konden nemen,” zegt Wijnanda. Dienen in Gods Koninkrijk hield ook Elco op jonge leeftijd al bezig. Onduidelijk was echter hoe en waar. En op welke gronden. Op de jeugdvereniging van de gereformeerde gemeenten in Nederland te Terneuzen kwam een zendingspiloot op bezoek. Dit maakte een verlangen in hem wakker. Op het Calvin College in Goes twijfelde hij om theologie te studeren. Hij legt uit: „Het beroepsperspectief schrok me af. Ik kon dan alleen godsdienstdocent worden en dat wilde ik toen niet. Het predikambt was namelijk onbereikbaar voor me. Ik besloot bedrijfskunde te gaan studeren. Ik ben tot op de dag van vandaag geïnteresseerd in de vraag hoe organisaties werken.”

TROPENARTS

Theologie bleef lonken. Elco ging naar Gouda om de hbo-opleiding CGO Theologie te volgen. Daar trof hij Wijnanda Verhage. Ze kenden elkaar al wel van de middelbare school, maar op deze theologieopleiding van de Gereformeerde Gemeenten sloeg de vonk over. Ze kregen verkering. Wijnanda: „Al op de eerste avond heb ik tegen Elco gezegd dat ik graag de zending in wilde. Ik wilde hem niet voor verrassingen plaatsen.” Zelfbewustheid is Wijnanda niet vreemd. Ze is een volhouder. Opgegroei op een boerderij, tegen de duinkammen van Zoutelande. Hoewel haar uitstraling allerminst boers is, heeft ze wel agrarische eigenzinnigheid in zich. Zeeuwse koppigheid wellicht. Voorzichtig en afwachtend is ze ook, een breekbare beslistheid. „Op het VWO, maar ook eerder, hield de vergankelijkheid van het leven me al bezig. Wat gebeurt er mij als ik sterf en voor de

„Het vervoer kwam niet opdagen. Ik zat toen alleen op een steen, midden in het bergland van Papoea. Ik ben daar Jesaja gaan lezen, de Heere had er een bedoeling mee”

ELCO VAN BURG

LENTERA

Lentera (letterlijk: 'Lantaarn') is een stichting die werkzaam is op Papoea (Indonesië), met name in het gebied rondom Wamena. In 2007 is *Lentera* opgericht door Geerten en Jessica Vreugdenhil, samen met de lokale kerken GJRP en GIDI en de *Calvary Clinic*. Doelstelling van *Lentera* is het trainen van jonge mensen om ze als christen werkzaam te laten zijn in de luchtvaart, gezondheidszorg, het onderwijs en de sociale dienstverlening. Met een vliegtuig probeert de stichting ook veel moeilijk te bereiken dorpen goede trainingsprogramma's te bieden.

Heere moet verschijnen? Het overlijden van een klasgenoot in de vijfde klas maakte diepe indruk. We mochten geloven dat hij niet meer hoefde te zondigen en altijd bij God mocht zijn. Dat maakte ons als klasgenoten jaloers, heilig jaloers. Het bracht me ertoe om al tijdens de periode op de middelbare school geloofsbelijdenis af te leggen.”

PAPOEA

Op jonge leeftijd gaf psalm 118, in de berijming van Datheen, Wijnanda bijzondere inspiratie. 'Ik zal niet sterven noch vergaan/ Maar leven, en in alle landen/ Van Gods weldaden doen vermaan'. „Van jongs af aan richtte ik me vooral op Papoea, Irian Jaya toen nog. Zo lang als ik me kan herinneren. Tijdens mijn studie tot arts heb ik stage gelopen in een missie-hospitaal in Wamena, in het binnenland van Papoea. Ik werkte samen met een Amerikaanse arts. Wat een noden en problemen kwamen er langs. Je kunt er echt het verschil maken. Tegelijkertijd vervloog alle mogelijke romantiek. Werken in Papoea is zeer lastig. Het is daar geen steentijd meer. De mensen zijn er meer ontwikkeld en kritisch, zeker tegen buitenstaanders. Corruptie is er gewoon.” Elco werd gaandeweg getrokken door Papoea. De eerste vakantie reis van het jonge stel ging niet naar Wenen, maar naar Wamena. Een tweede bezoek, een jaar later, toen Elco bij de ZGG stage liep, ruimde al zijn bezwaren op. Het werk dat hij als jong academicus daar zou kunnen doen op onderwijskundig gebied, kreeg de liefde van zijn hart. Een week lang gaf hij theologisch onderwijs aan studenten. „Over de voorzienigheid, nota bene. In gebrekkig Indonesisch, maar wel met vreugde.” De Heere sprak niet alleen door daden, maar ook door het Woord. „Op de terugreis had ik een taxi geboekt. Wat heet: 'je kunt meerijden met een pick-up'. Het vervoer kwam maar niet opdagen. Ik zat toen alleen op een steen, midden in het bergland van Papoea. Ik ben daar Jesaja gaan lezen. Alle hoofdstukken achter elkaar. Nadat het

oordeel is aangezegd, wordt de heidenen beloofd dat ook voor hen een Licht zal opgaan. Onvergetelijk. Het was niet zomaar dat de taxi niet kwam. De Heere had er een bedoeling mee.” Elco zegt het met schroom. Hij geeft z'n innerlijk niet graag bloot. Laat staan dat hij prat wil gaan op geestelijke ervaringen. „Voor je het weet ga je er je eigen gang mee en worden Bijbelteksten die tot je spraken als de staf van Aaron. Dan staat niet meer de Middelaar centraal, maar de mens of het middel zelf.”

DORDRECHT

Inmiddels hadden Elco en Wijnanda hun kerkelijk thuis gekregen in de gereformeerde gemeente van Dordrecht. Hij werd universitair docent, zij deed de opleiding tot tropenarts en werkte daarna op de afdeling Gynaecologie en in het verpleeghuis. Hun twee jongetjes, Coen en Samuel, werden er geboren en gedoopt. Geestelijk gezien vielen in die tijd de zaken op hun plaats. De Heere God werd hen te sterk en Christus werd alles.

„Toch beseften we goed dat het mogelijk was dat we niet altijd in Dordrecht zouden blijven wonen. We kozen daarom bewust voor een huurhuis en schaften sobere auto's aan, terwijl we heus wel van mooie dingen houden,” zegt Elco. „Ik heb dan ook bewust gezocht naar een tweedehands babykamer, ik wist dat ik me te veel zou gaan hechten aan mooie nieuwe spulletjes,” zo zegt Wijnanda.

De reizen naar Papoea hadden het nodige lokale netwerk opgeleverd. Onafhankelijk van elkaar vroegen diverse personen uit het gebied of Elco en Wijnanda zich daar niet voor langere duur konden vestigen. Zowel westerse kerkelijke werkers als Papoea's drongen aan op hun komst. Nadat diverse wegen doodgelopen leken, werd toch de moeilijke keuze gemaakt om via *crowdfunding* een project te laten financieren. Diverse donoren werd gevraagd geld bijeen te brengen voor hun werk voor stichting *Lentera*.

„Dit ging wonderwel snel. Uit de kerkelijke gemeente was er hartelijk meelevend. De infoavond werd van de kansel afgekondigd, dat deed heel goed. Het *Deputaatschap Bijzondere Noden* van de Gereformeerde Gemeenten wilde ongeveer de helft van het project betalen.” Van de 55 duizend euro die het stel jaarlijks nodig heeft voor levensonderhoud en projectdoelen, is nog maar een paar duizend euro nodig. Elco zal onderwijskundige projecten opzetten, Wijnanda medische. „In Papoea zijn verplegers en docenten vaak weinig innerlijk gemotiveerd en laten het regelmatig afweten. Zeker in de kleinere dorpen. We willen vooral zelf het goede voorbeeld gaan geven. Dat betekent ook dat we de relatieve weelde die we hebben, niet te veel proberen te tonen. Dit zou anders scheve gezichten geven.”

AFSCHEID

Elco en Wijnanda vertrekken voor vijf jaar. Elco zal op afstand betrokken blijven bij de Vrije Universiteit van Amsterdam. Toch wordt hun gezin uit alle Nederlandse structuren gehaald. Hoe zien ze dat? „De jongens vinden het spannend. 'Het is echt wel verder dan België',” zo zei onze oudste pas trots. Als ouders besef je wel dat ze veel kwijt zullen raken. Ze zullen niet meer 'normale Nederlandse jongetjes worden, de Papoea-ervaring zal ze stempelen. Coen zal via Skype af en toe contact houden met z'n klas op de ds. Polyanderschool. Tegelijkertijd krijgen de jongens, net als wij, unieke ervaringen mee. Ze zullen ten minste tweetaligheid meekrijgen. Gods veelkleurigheid van de wereldwijde kerk zien. In contact met christenen in het buitenland leer je Nederlandse kerkelijke problemen te relativiseren. Via nieuwsbrieven willen we de Nederlandse achterban laten zien dat Papoea ondersteuning uit Nederland kan gebruiken. In gebeden, in mensen, in geld. Nog belangrijker is dat Coen, Samuel en wij leren dat we hier geen blijvende stad hebben. Laat ons het toekomstige zoeken.”

PAPOEA

Oprukkende islam en slechte gezondheidszorg

Papoea is een provincie van Indonesië. Dit eilandrijk zelf is immens groot. Het beslaat een gebied tussen Amsterdam en Moskou. Papoea ligt zelf het meest oostelijk, ten noorden van Australië. Er wonen zo'n 2,5 miljoen mensen, waaronder 1,5 miljoen inheemse Papoea's.

Papoea is rijk aan delfstoffen en bevat behalve veel gebergte ook veel regenwoud. Het christendom kent de meeste aanhangers, maar heidense gebruiken (animisme) hebben nog steeds forse invloed en de islam rukt op. De gezondheidssituatie in Papoea behoeft dringend verbetering. Naar schatting is één op de vijf Papoea's HIV-geïnfecteerd.

„De jongens vinden het spannend. 'Het is echt wel verder dan België', zei onze oudste pas trots”

WIJNANDA VAN BURG